

Ku 153/15

Warszawa, dnia 15 maja 2015 r.

991100/0230-37/2015/ŁJ
UNP: 2015-00039144

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczący,

Uprzejmie informuję, że do przekazanego przy piśmie z dnia 20 kwietnia 2015 r., znak: BPS/KU-034/854/5./15, *projektu ustawy o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw*, z punktu widzenia wykonawcy, zgłaszam następujące uwagi.

Uwaga ogólna.

Proponowany przepis art. 6 ust. 1 projektu ustawy, w myśl którego żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu lub batalionach budowlanych, pobierających w dniu poprzedzającym wejście w życie ustawy zmieniającej świadczenia przyznane na podstawie ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1373), zwanej dalej „ustawą o świadczeniu pieniężnym”, uznaje się za uprawnionych w rozumieniu ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, zwanej dalej „ustawą kombatanką”, jest niewystarczający, ponieważ nie zabezpiecza nabytych dotychczas uprawnień do świadczeń pieniężnych zarówno żołnierzom, jak i też pozostałym po nich członkom ich rodzin. Zapis ten budzi szczególne wątpliwości w związku z brzmieniem art. 8 ustawy zmieniającej, który przewiduje uchylenie ustawy o świadczeniu pieniężnym.

Uwagi szczegółowe.

Projektowane przepisy nie zawierają postanowień dotyczących statusu świadczeń przyznanych dotychczas na podstawie przepisów obowiązującej ustawy o świadczeniu pieniężnym, takich jak np. świadczenie pieniężne, renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z zatrudnieniem w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu lub batalionach budowlanych (renta inwalidy wojskowego) oraz renta rodzinna po takiej osobie, której śmierć pozostawała lub nie pozostawała w związku z tym zatrudnieniem. Po uchynieniu przepisów, na podstawie których zostały przyznane te świadczenia, nie będzie podstawy prawnej do dalszej ich wypłaty, w szczególności dotyczy to rent rodzinnych po osobach, które w dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej nie były już osobami pobierającymi świadczenia jako żołnierze-górnicy. Zakładając jednak, że uprawnienia do wypłaty tych świadczeń będą zachowane, to brak jest rozwiązań dotyczących zasad wypłaty tych świadczeń, np. w przypadku gdy jedna osoba jest już uprawniona do świadczenia pieniężnego i przykładowo do dodatku kombatanckiego. Dotychczas sytuacje takie regulował przepis art. 1 ust. 4 ustawy o świadczeniu pieniężnym, jednakże zostanie on uchylony, natomiast w przepisach ustawy kombatanckiej nie ma regulacji w tym zakresie. Może to stanowić podstawę do żądania wypłaty obu świadczeń. Brak jest także w projektowanych zapisach uregulowania dot. dalszego statusu świadczenia pieniężnego wypłacanego kwartalnie osobom niemającym ustalonego prawa do emerytury lub renty albo pobierającym świadczenie o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej.

W przedłożonym projekcie ustawy zmieniającej brak jest również rozwiązania dot. wydanych dotychczas zainteresowanym lub pozostałym po nich członkom rodziny dokumentów, potwierdzających ich status i uprawnienia, takich jak np. książka inwalidy wojennego - wojskowego dla osoby uprawnionej do renty inwalidy wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku z przymusowym zatrudnieniem, wpisy do legitymacji emeryta lub rencisty, bądź też odrębne zaświadczenia dla osoby uprawnionej do renty rodzinnej po osobie, która pobierała rentę inwalidy wojskowego.

Należy zauważyć, że proponowane w projekcie ustawy zmieniającej regulacje nie zawierają prawnej podstawy do działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z urzędu, a jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, osoby uprawnione do świadczeń na podstawie ustawy o świadczeniu pieniężnym zostaną „automatycznie” objęte przepisami ustawy kombatanckiej

i uzyskają status uprawnionych do świadczeń, m.in. pieniężnych, przewidzianych w tej ustawie, takich jak w szczególności dodatek kompensacyjny lub „ wyrównanie” różnicy między świadczeniem pieniężnym a dodatkiem kombatanckim.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że na podstawie danych Zakładu o liczbie oraz wysokości wypłacanych świadczeń pieniężnych dla żołnierzy górników w I kwartale 2015 r., po uwzględnieniu waloryzacji w roku 2015, ustalono roczne koszty podniesienia wysokości świadczeń pieniężnych dla żołnierzy górników do wysokości dodatków kombatanckich wynoszące około 5,7 milionów PLN oraz dodatków kompensacyjnych dla żołnierzy górników wynoszące około 7,2 milionów PLN. Jednakże wymaga podkreślenia, że Zakład nie posiada informacji o liczbie wdów po żołnierzach górnikach, stąd nie jest w stanie oszacować kosztów wypłaty dodatków kompensacyjnych wdowom po żołnierzach górnikach.

2
powołanie
p.o. PREZES
ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
Elżbieta Łopacińska